

Sygn. akt I C 219/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy w Głubczycach, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Daria Dusanowska

Protokolant: sekretarz sądowy Barbara Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniach 05 lipca 2016 roku i 15 listopada 2016 roku w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Państwowych Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**

przeciwko **Z. S., A. S. (1)**

o zapłatę

I. oddała powództwo przeciwko Z. S.,

II. umarza postępowanie przeciwko A. S. (1),

III. przyznaje M. C. – kuratorowi procesowemu pozwanego Z. S. - z zaliczki uiszczonej przez powoda wynagrodzenie w kwocie 300,00 zł (trzysta złotych) z tytułu reprezentowania interesów pozwanego w niniejszym postępowaniu,

IV. zasądza od powoda na rzecz pozwanej A. S. (1) kwotę 617,00 zł (sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600,00 zł (sześćset złotych), tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 219/16 upr.

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w dniu 7 lipca 2013 r. (...) Państwowe Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanych A. S. (1) i Z. S. na swoją rzecz kwoty 2.626,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że na podstawie umowy najmu, wynajmował pozwanym należące do niego powierzchnie usługowe, wskazując, że zgodnie z umową zobowiązał się do oddania najemcy danej powierzchni do użytkowania, natomiast pozwani zobowiązani byli do zapłaty umówionego czynszu wraz z dodatkowymi opłatami eksploatacyjnymi w wysokości ustalonej w treści umowy. W związku z powyższym wystawił na rzecz pozwanych faktury VAT/dokumenty księgowe na łączną kwotę 2.626,40 zł, która nie została uregulowana przez pozwanych.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w L.w sprawie sygn. akt (...) w dniu 4 listopada 2013 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający powództwo w całości.

Od przedmiotowego nakazu zapłaty pozwana A. S. (1) złożyła sprzeciw /karta 10-11 akt/, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 10 września 2015 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w L. przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w G..

W kolejnych pismach procesowych pozwana A. S. (1) podniosła, iż powodowi nie przysługuje względem niej roszczenie objęte żądaniem pozwu, gdyż nie zawarła ona z powodem jakichkolwiek umów dotyczących nieruchomości opisanej w pozwie, nadto nie korzystała z ww. lokalu, a na terenie tym działalność gospodarczą i bar (...) prowadził wyłącznie jej były mąż Z. S., z którym od dnia 1 stycznia 2004 r. pozostaje w ustroju rozdzielności majątkowej, a nadto, iż od 2005 r. zamieszkiwała w Wielkiej Brytanii. Jednocześnie, z daleko posuniętej ostrożności procesowej podnosiła, iż roszczenie powódki uległo przedawnieniu.

Pismem z dnia 2 czerwca 2016 roku /karta 82-83 akt/ powód cofnął pozew wobec pozwanej A. S. (1), jednocześnie podtrzymując w całości powództwo wobec pozwanego Z. S.. Wskazano, że wystawione faktury obejmują wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez pozwanego z cudzej rzeczy po okresie wypowiedzenia umowy dzierżawy.

Z uwagi, iż miejsce pobytu pozwanego Z. S. nie było znane, na wniosek zgłoszony przez powoda /karta 102 akt/ postanowieniem z dnia 9 września 2016 r. Sad Rejonowy w G. ustanowił dla w/w pozwanego w sprawie kuratora procesowego w osobie pracownika tutejszego Sądu M. C..

Pismem procesowym z dnia 27 września 2016 r. kurator procesowy pozwanego, w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz przyznanie kuratorowi wynagrodzenia w/g norm przepisanych i obciążenie powoda kosztami postępowania, podnosząc zarzut przedawnienia roszczeń.

Na rozprawie w dniu 15 listopada 2016 r. pełnomocnik pozwanej A. S. (1) wniósł o umorzenie postępowania co do pozwanej A. S. (1) i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 października 2000 r. (...) Zakład (...) z siedzibą we W. zawarł z powodem Z. S. umowę dzierżawy nr (...), na podstawie której powód oddał pozwanemu Z. S. w dzierżawę teren o powierzchni 65 m² położony przy budynku dworca w G.. Zgodnie § 3 umowy przedmiot dzierżawy miał zostać przeznaczony pod ustawienie pawilonu do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie działalności gastronomiczno-handlowej. Stosownie zaś do warunków umowy, pozwany Z. S. zobowiązał się do zapłaty umówionego czynszu. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 23 października 2000 roku do dnia 22 października 2003 roku.

dowód: umowa dzierżawy z dnia 17.10.2000 r. – karta 85-87 akt,

W dniu 23 października 2000 r. przedmiotowa nieruchomość została oddana Z. S., który przyjął ją do używania.

dowód: protokół oddania nieruchomości do używania – karta 88 akt,

Zgodnie z § 9 ust 1a umowy Nr (...) wydzierżawiający zastrzegł sobie prawo rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym bez zwrotu poniesionych przez Dzierżawcę nakładów na przedmiot dzierżawy między innymi w przypadku zalegania z należnym czynszem za okres dwóch miesięcy. § 11 ust. 3 te same umowy stanowił natomiast, iż po zakończeniu dzierżawy Dzierżawca zobowiązany jest zwrócić protokolarnie przedmiot dzierżawy w terminie wskazanym przez Wydzierżawiającego i w należyłym stanie wynikającym z jego prawidłowej eksploatacji. Przekazując Wydzierżawiającemu przedmiot umowy Dzierżawca zobowiązany był do usunięcia wszelkich budowli i urządzeń, które nie były wcześniej uzgodnione jak również składowanych rzeczy i zainstalowanych urządzeń. Za opóźnienie

w przekazaniu przedmiotu dzierżawy (§ 11 ust. 5) powód zastrzegł obowiązek zapłaty odszkodowania za czas bezumownego korzystania z przedmiotu dzierżawy.

dowód: umowa dzierżawy z dnia 17.10.2000 r. – karta 85-87 akt

Powód pismem z dnia 23 czerwca 2003 r., z powodu zwłoki w zapłacie czynszu ponad dwa okresy płatności czynszu, bez zachowania terminu wypowiedzenia, wypowiedział ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2003 r. umowę Nr (...)/00 z dnia 17 października 2000 r. dotyczącą dzierżawy terenu o pow.65,00m² przy budynku dworca w G. i wezwał powoda do przekazania przedmiotu umowy w terminie 7 dni od daty rozwiązania umowy w stanie nie pogorszonym za protokołem zdawczo - odbiorczym.

dowód: wypowiedzenie umowy z dnia 23.06.2003 r. - karta 84 akt,

Z uwagi, iż przedmiot dzierżawy w określonym terminie nie został wydany, powód wystawił na rzecz pozwanego za bezumowne korzystanie z terenu pod pawilon typu (...) usytuowany ul. (...):

- Fakturę nr (...) z dnia 2009-05-29, na kwotę 328,30 zł brutto, z terminem płatności: 2009-06-12 r.
- Fakturę nr (...) z dnia 2009-06-30, na kwotę 328,30 zł brutto, z terminem płatności: 2009-07-14 r., za okres 01-30.06.2009,
- Fakturę nr (...) z dnia 2009-07-31, na kwotę 328,30 zł, termin płatności: 2009-08-14 r., za okres 01-31.07.2009,
- Fakturę nr (...) z dnia 2009-08-31, na kwotę 328,30 zł brutto, z terminem płatności 2009-09-14 r., za okres 01-31.08.2009,
- Fakturę nr (...) z dnia 2009-09-30, na kwotę 328,30 zł brutto, termin płatności: 2009-10-14 r., za okres 01-30.09.2009,
- Fakturę nr (...) z dnia 2009-10-30, na kwotę 328,30 zł brutto, termin płatności: 2009-11-13 r., za okres 01-31.10.2009,
- Fakturę VAT nr (...) z dnia 2009-11-30, na kwotę 328,30 zł brutto, z terminem płatności: 2009-12-14 r.,
- Fakturę VAT nr (...) z dnia 2009-12-31, na kwotę 328,30 zł brutto z terminem płatności 2010-01-14 r. za okres 01-31.12.2009,

dowód: faktury VAT – karta 55-62 akt,

Pismem z dnia 01 lipca 2013 r. powód wzywał pozwanego do zapłaty zadłużenia.

dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 63-64 akt

Sąd zważył co następuje:

Powództwo wobec Z. S. podlega oddaleniu, natomiast postępowanie wobec pozwanej A. S. (1) – z uwagi na cofnięcie powództwa - podlega umorzeniu.

Stan faktyczny sprawy w zakresie żądania skierowanego wobec pozwanego Z. S. Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron i które również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Bezspornym jest, iż strony łączyła umowa dzierżawy nr (...), na mocy której powód oddał pozwanemu Z. S. w dzierżawę teren o powierzchni 65 m² położony przy budynku dworca w G., zaś pozwany Z. S. zobowiązał się do zapłaty umówionego czynszu. W wyniku braku zapłaty czynszu przedmiotowa umowa została wypowiedziana, a

wobec niezwrócenie przedmiotu dzierżawy powód naliczył pozwanemu opłatę za bezumowne korzystanie z w/w nieruchomości w kwotach objętych dołączonymi do pozwu fakturami Vat.

W toku przedmiotowego postępowania kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego Z. S. podniósł zarzut przedawnienia. Podkreślenia wymaga, iż kurator ustanowiony w trybie art. 144 k.p.c. nie pełni wyłącznie funkcji kuratora dla doręczeń, ale uprawniony jest do reprezentowania interesów pozwanego w toku procesu, a zatem niewątpliwie posiada legitymację do zgłoszenia przedmiotowego zarzutu, który w ocenie Sądu zasługuje na uwzględnienie, a co w konsekwencji uzasadnia oddalenie powództwa.

Stosownie do treści art. 117 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Z kolei w myśl przepisu art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Za ustalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego trzeba uznać stanowisko, wyrażone m.in. w wyroku z 18 maja 2011 r., III CSK 263/10, Lex nr 1129122, że w razie istnienia pomiędzy stronami stosunku prawnego, będącego podstawą posiadania cudzej rzeczy, rozliczenie nastąpić powinno według reżimu prawnego normującego ten stosunek prawny, bo przepisy art. 224 do 230 k.c. nie mają zastosowania do stosunku umownego między właścicielem a inną osobą, na podstawie którego korzystała ona z rzeczy za zgodą właściciela. W takim wypadku, w pierwszej kolejności, stosować należy postanowienia umowy, a w razie jej braku lub odpadnięcia tytułu, przepisy Kodeksu cywilnego o zobowiązaniach. W nawiązaniu do tego poglądu i w jego rozwinięciu, w wyroku z 23 listopada 2011 r., IV CSK 161/11, Lex nr 1130300, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że jeżeli mimo ustania stosunku obligacyjnego, posiadacz utrzymuje się w posiadaniu rzeczy, jego sytuację kształtuje przepis art. 230 k.c., co dla właściciela, z uwagi na brzmienie przepisu in fine („o ile z przepisów regulujących ten stosunek nie wynika nic innego”) oznacza brak pełnego powrotu do sytuacji prawnej sprzed nawiązania stosunku obligacyjnego. Nastąpi to dopiero po wygaśnięciu wszystkich wzajemnych roszczeń i zarzutów, których podstawą był ten szczególny stosunek prawny jaki łączył właściciela z posiadaczem.

W świetle powyższego, uwzględniając okoliczności rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, iż niezwrócenie przedmiotu dzierżawy przez pozwanego po rozwiązaniu umowy w wyniku jej wypowiedzenia, narusza przepis art. 705 k.c. i stanowi nienależyte wykonanie umowy, a taki stan stwarza z kolei obowiązek naprawienia wynikłej z niego szkody na podstawie art. 471 k.c. Zdaniem Sądu dochodzone przez powoda roszczenie z tytułu należytego wykonania umowy dzierżawy jest roszczeniem związanym z prowadzeniem przez (...) Państwowe Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. działalności gospodarczej (z KRS powoda wynika, iż przedmiotem jego działalności jest m.in. wynajem i zarządzanie nieruchomościami), a zatem zastosowanie znajduje przewidziany w art. 118 k.c. trzyletni termin przedawnienia, liczony od dnia wymagalności, za który uznać należy dzień następujący po dacie wskazanej w fakturach jako termin płatności. Tym samym, skoro wierzytelności dochodzone pozwem stały się wymagalne najpóźniej w dniu 15 stycznia 2010 r. (należność dochodzona fakturą VAT nr (...) z dnia 2009-12-31 na kwotę 328,30 zł z terminem płatności 2010-01-14 r.), co wynika jednoznacznie z przedłożonych przez powoda faktur (k. 55-62 akt) oraz treści pozwu, uwzględniając nadto, że przedmiotowe roszczenie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, przy braku wykazania ewentualnego przerwania biegu terminu przedawnienia, stwierdzić należy, że wytoczenie przedmiotowego powództwa w dniu 07 lipca 2013 r. (data złożenia pozwu w postępowaniu elektronicznym) nastąpiło już po upływie terminu przedawnienia.

Reasumując poczynione powyższej rozważania, uznając roszczenia strony powodowej wobec A. S. (2) za przedawnione, Sąd w pkt I wyroku oddalił powództwo w stosunku do w/w pozwanego.

Przechodząc z kolei do rozstrzygnięcia wobec pozwanej A. S. (1) wskazać należy, iż zgodnie z treścią art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Stosownie zaś do treści art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a gdy z cofnięciem pozwu połączone jest zrzeczenie się roszczenia aż do wydania wyroku.

W niniejszej sprawie pismem procesowym z dnia 2 czerwca 2016 r. pełnomocnik powoda cofnął pozew przeciwko A. S. (1), wobec czego, nie stwierdzając negatywnych przesłanek stypizowanych w przepisie art. 203 § 4 k.p.c. Sąd postępowanie w sprawie w stosunku do w/w pozwanej umorzył, o czym orzeczono jak w pkt II wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia kuratora uzasadnia brzmienie art. 98 k.p.c. w zw. z § 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. z 2013 r. poz. 1476). Uwzględniając wynik sprawy (powoda uznać należy za stronę przegrywającą sprawę), a także jej rodzaj, stopień zawłości i nakład pracy kuratora, kuratorowi procesowemu pozwanego Z. M. C. przyznano z zaliczki uiszczonej przez powoda wynagrodzenie w kwocie 300,00 zł, odpowiadające 50% stawki minimalnej przewidzianej przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, tytułem reprezentowania interesów pozwanego w niniejszym postępowaniu.

Stosownie do art. 203 § 2 zd. 2 k.p.c. w przypadku cofnięcia pozwu, na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego.

Wobec cofnięcia pozwu w stosunku do pozwanej, z uwagi na złożenie przez A. S. (1) wniosku o zwrot kosztów procesu, Sąd w pkt IV wyroku zasądził od powoda na rzecz pozwanej A. S. (1) kwotę 617,00 zł, na która składa się kwota 600,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na względzie powołane okoliczności, na podstawie wskazanych przepisów, orzeczono jak w sentencji wyroku.